
Aika 05.11.2025, klo 16:29 - 16:46

Paikka Elinympäristöpalveluiden toimisto

Käsitellyt asiat

§ 80 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 81 Pöytäkirjan tarkastus

§ 82 Ajankohtaiset asiat

§ 83 Lausunto hallinto-oikeudelle liittyen valitukseen päätöksestä hevostoiminnan lopettamisesta

§ 84 Ilmoitusasiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Inga-Liisa Humalamäki, puheenjohtaja
Tuomas Potila, 1. varapuheenjohtaja
Pertti Kiukainen
Heidi Koivulahti
Antti Osara

Muut saapuvilla olleet

Kirsi Kivioja, toimistosihteeri, sihteeri
Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja
Esa Järvenpää
Hannu Suoniemi, rakennustarkastaja

Allekirjoitukset

Inga-Liisa Humalamäki
Puheenjohtaja

Kirsi Kivioja
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

07.11.2025

07.11.2025

Antti Osara

Pertti Kiukainen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävillä elinympäristöpalveluissa 07.11.2025 ja se on julkaistu kunnan internetsivuilla (www.hameenkyro.fi) 07.11.2025.

§ 80

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosääntö § 4: kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä (Kuntalaki § 103).

Ehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään asialistalle §:t: 80 - 84.

Päätös

Todettiin.

Elinympäristöjohtaja Ritva Asula-Myllynen osallistui kokoukseen Teamsin välityksellä.

§ 81

Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosääntö 16 §: pöytäkirja tarkastetaan ensisijaisesti sähköisesti.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Antti Osara ja Pertti Kiukainen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Antti Osara ja Pertti Kiukainen.

§ 82

Ajankohtaiset asiat

Elinympäristöjohtaja Ritva Asula-Myllynen selostaa ajankohtaisia asioita.

1. Syyskuun lopun talousraportti on valmistunut. Kuukausittaiset raportit ovat lyhyitä väestötilanteen ja talouden toteuman raportointeja. Laajemmat osavuosikatsaukset tehdään kaksi kertaa vuodessa, huhtikuun ja elokuun lopun tilanteista.

Ehdotus

Elinympäristölautakunnan lupajaosto saa tiedokseen elinympäristöjohtajan Ritva Asula-Myllysen kertomat ajankohtaiset asiat.

Päätös

Hyväksyttiin.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, § 69, 03.09.2025

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, § 83, 05.11.2025

§ 83

Lausunto hallinto-oikeudelle liittyen valitukseen päätöksestä hevostoiminnan lopettamisesta

HMKDno-2025-239

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, 03.09.2025, § 69

Valmistelijat / lisätiedot:

Hannu Suoniemi, rakennustarkastaja, hannu.suoniemi@hameenkyro.fi

Taustaa:

Asiaan liittyvät toimenpide- ja rakennusluvut:

Kiinteistölle 108-416-0002-0151 on myönnetty 16.9.2021 toimenpidelupa 21-0173-T 33m² polttopuiden säilytykseen tarkoitettun vajan / katoksen rakentamiseen. Lupaehdoksi on kirjattu: *"jos käytetään katosta hevosten sääsuojaan niin silloin tarvitaan mahdollisesti poikkeamislupa ja katoksen käyttötarkoituksen muutoslupa."*

Kiinteistölle 108-416-0002-0151 on 21-0173-T luvalla myönnetty vaja / katos ja se on valmistunut 30.9.2021 ja sille on myönnetty samalla päivämäärällä toimenpidelupa 21-0177-T määräaikaan käyttötarkoituksen muutokseen liiterikatoksen muuttamisesta viereisen laidunalueen hevossuojaksi.

Kiinteistölle 108-416-0002-0151 on myös myönnetty väliaikainen toimenpidelupa 22-0136-R siirrettävän 30m² lämmöneristetyn varaston pystyttämiseksi 6.10.2022. Lupaehdoksi on kirjattu: *"Myös muulle käytölle kuin varasto tulee hakea käyttötarkoituksen muutoslupaa jos esimerkiksi käytetään hevossuojana".* Tälle siirrettävälle varastolle ei ole haettu maankäyttö- ja rakennuslain voimassa ollessa lupaa käyttötarkoituksen muutokseen.

Valitus 12.4.2022

Valituksen on allekirjoittanut kiinteistön 108-416-2-97 omistajat.

Elinympäristölautakunnan lupajaostolle on toimitettu kiinteistöstä valitus 12.4.2022:

Käännymme puoleenne asiassa, joka koskee käkisaaren 10 kiinteistöä. Tontille on rakennettu luvatta vaja. Kiinteistö sijaitsee rantakaava alueella. Kiinteistön omistaa maanomistaja. Hän on vuokrannut kiinteistön vuokralaiselle. Vuokralainen on alkanut laiduntamaan hevosia viereisellä pellolla. Pelto on vuokrattu toiselta maanomistajalta.

Keväällä laitumelle tuotiin hevosia. Elokuussa vuokralaisen pienelle tontille rakennettiin katos, jossa hevoset asustavat. Soitimme rakennustarkastaja Timo Mäkelälle onko tuollaiselle katokselle haettu lupa. Mäkelä tarkasti, ei ole lupaa, rakennelma tehty ilman lupaa.

Timo Mäkelä ilmoitti, että yhtään hevosta ei tontille tule. Tontin koko on niin pieni, että hevoskatos ei siihen sovi. Hämeenkyrönkunnan rakennusjärjestys sivu 25 ilmoittaa yksiselitteisesti pitää olla 5000m². että saa yhden hevosien pitoluvan, ja lisäksi samassa kappaleessa, laidun alueet tulee sijoittaa riittävän etäälle asunnoista ja niiden pihatoista.

Lupasivat käydä ympäristötarkastaja Kaisa Pieniluoman kanssa tarkistamassa paikan.

Tarkistus käynnin jälkeen keskustelimme asiasta. Ilmoittivat, että rakennus on luvatta rakennettu. Olivat sopineet vuokralaisen kanssa, että laidun puolitetaan, vuokralaisen puoliso kävi 6.4.2022 ilmoittamassa, että laidun on puolitettu niin kuin Kaisa Pieniluoman kanssa on sovittu. Vuokralainen pitää laitumen yläosassa kahta varsaa, koska laidun ulottuu muiden kiinteistöjen ikkunan alle, sopi vuokralaiselle.

Kaisa Pieniluoma ilmoitti lisäksi, että laidun on kesälaidun.

Tämän jälkeen.

Mäkelä on antanut luvatta rakennetulle rakennelmalle toimenpideluvan 16.9.2021. Vajan katoksella rakentaminen. Kysyimme heiltä luvasta, Mäkelä Sanoi vajan olevan puuvaja, jossa ei saa pitää hevosia. Hevoset jatkoivat siellä asumistaan. Lähetimme Mäkelälle viestin 20.9.2021. Teittekö kaikille varmasti selväksi, että katoksellinen puuvajan rakennuslupa ei ole tarkoitettu hevostenpitopaikaksi. Mäkelä vastasi viestillä 20.9.2021 viesti tallella, kyllä tehtiin selväksi, lupaehtona on, jos hevossuojana tulee käyttöön pitää hakea poikkeamislupa, maanomistaja sanoi tänään hakevansa poikkeamislupaa, kun oli ehtoon tyytymätön. Taas kyselyämme viestistä Mäkelä ilmoitti, hevosia ei saa pitää vajassa lupa haettava poikkeamisella, Ympäristötarkastaja oli sitä mieltä vaja pitäisi purkaa.

Kaikkiin lupauksiin uskoen ja virkamiehiin luottaen, Mäkelä kaikessa hiljaisuudessa myöntää 1.10.2021 Toimenpidelupa käyttötarkoituksen muutos määrääjäksi.

Ei sanota mihin tarkoitukseen myönsi luvan ja mikä määräaika.

Kolme hevosta ja varas ovat laiduntaneet koko talven.

Laidun pelto on salaojitettu savimaa Salaojat laskee avo-ojaan, mikä puolestaan laskee n. 50m matkalla uimarannalle.

Pyydämme, että asia selvitetään.

Vaatimuksemme on jos puuvalla ei ole siihen tarkoitukseen käyttöä, vaja pitää purkaa. Vaja katoksella rakennelmalla ei voi pitää hevosia, kuten rakennustarkastaja Timo Mäkelä on ilmoittanut.

Asiassa on menetelty niin sekavasti ja väärin, että luvasta ei ole voinut valittaa koska lupa on puuvajalle eikä hevostallille.

Pelto puolitettiin Kaisa Pieniluoman toimesta niin kuin olimme toivoneet, jotta meidän ei tarvitse kokea hevosista aiheutuvia haittoja, raatokärpäsiä, paarmoja, hajuhaittoja. Hevoset laiduntavat pellon yläpuolisessa laitumessa.

Lisäksi edellä mainitut virkamiesten lupaukset pitää toteutua.

Virkamiesten sanaan on voitava luottaa kun he lupaavat asioita, joihin ovat ammattitaidolla perehtyneet.

Valitus koskee lainvoimaisia lupia 21-0173-T ja 21-0177-T. Näiltä osin valitusta käsittelee rakennusvalvontaviranomainen. Asiassa on valitettu myös muille viranomaisille kuuluvista asioista, joihin rakennusvalvontaviranomainen ei ota kantaa.

Vastaus 12.4.2022 valitukseen

Rakennustarkastajan 12.4.2022 antama vastaus ja päätös hevossuojasta on viety elinympäristölautakunnan lupajaostolle tiedoksi 26.4.2022:

On hiukan asiavirheitä valittajan kirjelmäsää ja vanhaa tietoa.

Katoksessa on myönnetty lupa pitää hevosia 19.9.2021 toimenpidelupa 21-177-T. Tuosta luvasta ei ole tullut valituksia määräaikaan mennessä.

Ilmeisimmin ollut rikkinäinen puhelin kun ovat kirjoittaneet puhumisestani heille. Poikkeamislupaa ei tarvittu tässä tapauksessa vaikka alkuun siltä näyttikin.

Alkutilanne oli että oli luvaton katos oli rakennettuna kiinteistöllä 108-416-0002-0151 ja hevoset laitumella kiinteistöllä 108-416-2-162 valittajan naapurissa lähellä valittajien asuinrakennusta.

Selvitysten ja lupakäsittelyn jälkeen selvisi tilanne ja hevosia voi pitää laitumen viereisessä katoksessa suojassa ja laitumella normaaliin tapaan siten että riittävä etäisyys tulee laitumen aitauksesta asuinrakennukseen.

Tämän vastaukseni voi laittaa tiedoksi lupajaostolle ja päätöksen hevossuojasta.

Valittajilla ei ole ollut oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta katoksesta koska eivät ole rajanaapureita.

Valitus 6.10.2022

Vaadimme lupajaostoa käsittelemään seuraavassa kokouksessa toimittamamme aineistot 31.8.2022 joka lähetetty lupajaoston jäsenille ja Asula Myllysellä koskien rakentamista ja laiduntamista käkisaarentie 10 ja antamaan asiaan päätöksensä. Myös 12.5.2022 toimitettuun kirjelmään.

Pyydämme erityisesti huomioimaan asiat.

Kyseisellä tilalla ja pellolla ammattimaista hevostila toimintaa. Käkisaarentie 10 ravipalvelu. Töissä 1-4 henkilöä. Toimiala- hevosten ja muiden hevoseläinten kasvatusta. Yrityksen Y-Tunnus 2239438-9. Nämä tiedot on netissä kaikkien saatavilla. Hajuhaikat ovat lisääntyneet, ilmastointi vetää hajuja pelloilta ja tilalta sisään, aitaus 10m rajastamme. Kärpäsongelma lisääntynyt, sekä hevosten pitämät äänet häiritseviä.

Tontti on valaistu öisin, iso ja voimakas spottivalo valaisee suoraan makuuhuoneemme ikkunaan.

Puukatokselle joka on tontilla, ja missä hevoset oleilee on myönnetty käyttötarkoituksen muutos 30.9.2021 määräajaksi.

Määräaika puuttuu luvasta. Määräaika ei voi olla venyvä vaan se pitää määritellä. Esim... 1kk.tai 1v. jne...

Luvassa ei ole myöskään mihin käyttötarkoitus on myönnetty.

Puukatoksen koko on käyttötarkoituksen muutoksessa ilmoitettu 45m². Asula-Myllyn varmistaa vastauksessaan vajan kooksi 33m². Lupa on myönnetty väärillä tiedoilla, vaja pitää purkaa.

Arkistohoitaja Vuoriselta on pyydetty useaan otteeseen lupaa, viimeksi s-postilla 2.6.2022. Lupa ei ole ollut arkistoituna.

Lupapiste FI paperissa maanomistaja, siis luvan hakija tarkastelee myönnettyä lupapäätöstä 20.9.2021. Näyttäisi siltä, että myönnetty lupa on naapurin tontille, kiinteistötunnus on väärä, myös pinta-ala ja kiinteistön nimi on väärä. Kyseisellä liiterillä ei ole lupaa, lupahakemus on ollut väärillä tiedoilla ilmoitustaululla. Vaja pitää purkaa.

Lupapiste FI sähköposti viestinnän perusteella, myös lasku on mennyt väärälle hakijalle.

Käkisaarentie10 n.3000m² tontilla oleilee 4 hevosta. Kunnan rakennusjärjestyksen mukaan 1 hevonen vaatii 5000m².

Kunnan virkamiehet ovat luvanneet, suullisesti ja kirjallisesti, hevosaitaus on 100m päässä rajastamme, ja käkisaarentie10 tontilla ei voi olla hevosia. Noora Kalliomäki on ottanut asiasta selvää lakimieheltä, suullinen sopimus on pätevä. Liite vuokaralaisen hevosaitaus asia.

Ympäristösihteeri Noora Kalliomäki ilmoittaa 4.8.2022 s-postilla otsikolla sopimusta on rikottu. Hei, sain selville, että suullinen sopimus on yhtä pätevä, ja täten voin myös ottaa tämän lupajaoston kokoukseen yhtenä kohtana, että sopimusta on rikottu tämän naapurussuhdelain pykälien 17-18 lisäksi. Katso liite.

Näihin ja muihin edellämainittuihin asioihin vedoten vaadimme, että hevosila toiminta loppuu käkisaarentie10 tilalla.

Kunnan virkamies Noora Kalliomäki ilmoittaa kyseisessä s-postissa sopimusta on rikottu, että kunta purkaa sopimuksen koska sopimusta ei ole noudatettu. katso liite.

Vaadimme lupajaostolta päätöksen asiassa.

Liitteitä 4kpl.

Vetoomus elinympäristölautakunnan lupajaostolle 30.1.2023:

Vetoomuksen ovat jättäneet kiinteistöjen 108-416-2-97 ja 108-416-2-187 omistajat. Vetoomus on osoitettu elinympäristölautakunnan lupajaostolle 30.1.2023: "Vetoomus hevostoiminnan lopettamiseksi käkisaarentie 10 37200 Siuro.

Ympäristötarkastaja Noora Kalliomäki... Hämeenkyrön kunnan Elinympäristölautakunnan Lupajaosto.

Hevosienpito tontilla alkoi 2021 keväällä. Tontille ilmestyi luvaton hevossuoja.

Talvi 2021-2022. Hevoset oli tarhassa, näköhavaintojen ja kuvien mukaan lantaa ei kerätty. Ympäristötarkastaja on todennut asian. Lannan keräilyastia puuttui.

Kuluva talvi 2022-2023. Hevoset tarhassa, nähöhavaintojen ja kuvien mukaan lantaa ei edelleenkään kerätä.

Ympäristötarkastaja Noora Kalliomäki on syksystä 2022 lähtien tiedustellut toiminnan harjoittajalta vuokralaiselta minne hän kuljettaa keräämänsä lannan, ei ole suostunut ilmoittamaan paikkaa, vaikka ilmoittaa keräävänsä lannan, lava-Nissaninen lavalle minne mahtuu n. 3 kuutiota.

Lannat ovat keräämättä tarhassa. Kuvat

Lokakuussa 2022 Tontille ilmestyi varasto. Rakennustarkastajan mukaan kopilla on varaston lupa missä ei saa pitää hevosia.

On ilmennyt, ja on todistettavasti näyttöä, että varastossa pidetään hevosia. Useampi ihminen on sen todennut.

Ensimmäisen kerran hevosia on nähty varastossa marras- joulukuussa 2022.

Hevoset on myös nähty torstaina 19.1.2023 klo. 15.00. Perjantai 20.1.2023 aamulla klo. 7.00 kopista kuului kovaa hevosen potkimista kopin seiiniin pauke kuului käkisaarentielle saakka. Sama pauke kuului päivällä klo.13.00 pajulahdentielle saakka.

Todettakoon vielä, hevosilla ei ole pääsyä varastoon viereiseltä pelloilta vaan ne on sinne vartavasten vietävä, pellon ja varaston välissä on tie.

Virkamiehiä on yritetty harhauttaa useamman kerran, niin lannan keräyksessä, kun varaston käytössä.

Näistä syistä aiheutuu kohtuuton haitta niin järvelle kuin lähiasukkaille.

Toiminnan jatkamiselle ei ole edellytyksiä toiminta on lopetettava."

27.3.2023 on toimitettu seuraava lisäliite 30.1.2023 toimitettuun vetoomukseen.

Lisäliitteen ovat allekirjoittaneet kiinteistön 108-416-2-97 omistajat:

Liite vetoomukseen joka on toimitettu 30.1.2023. Hevosentotoiminnan lopettamiseksi Käkisaarentie 10 37200 Siuro. Sekä lupapistein hakemus.

Ympäristötarkastaja Noora Kalliomäki... Hämeenkyrön kunnan Elinympäristölautakunnan Lupajaosto.

Rakennustarkastaja Timo Mäkelän toiminta on tutkittava.

Virkamiehen sanaan on voitava luottaa, toiminta ei ole ollut virkamiesmäistä. Vuonna 2021 kun ilmoitimme luvatta rakennetusta rakennuksesta maanomistajan tontille. Rakennustarkastaja tarkastasi asian ja lupasi, että yhtään hevosta tontille ei tule vedoten tontin 3000m² pieneen kokoon.

Tähän luotimme. Kuitenkin alkoi tapahtua muuta. Tuli lupa luvatta tehdylle hevoskatokselle, puuliiteriksi, sen jälkeen taas hevoskatokseksi.

Katso liite Lupapiste. Jossa 13.9.2021 rakennustarkastaja ilmoittaa vajaa ei saa käyttää hevosuojana. Jos käytetään niin tarvitaan poikkeamislupa.

Tässä lupapiste paperista käy myös ilmi, että puuliiterillä ei ole lupaa, koska ollut väärillä tiedoilla ilmoitustaululla.

Päätös annettu 16.9.2021 jota maanomistaja tarkastelee. Katso Lupapiste paperista. Mitä maanomistaja tarkastelee, toteaa kaikki mennyt väärillä tiedoilla.

Maanomistaja teki toisen maanomistajan kanssa sopimuksen, jolla annan tontilla olevan katoksen toisen maanomistajan käyttöön. Erikoisen asiasta tekee, että toisella maanomistajalla ei ole hevosia, vaan maanomistajan vuokralaisella.

Tontista tehtiin hevostila, tuli talvi ja kevät 2022, lannat keräämättä. Muistio 23.5.2022 Timo Mäkelä kävi kiinteistöllä tarkastuksella, ja määräsi pihattoon tulee rakentaa asiallinen ja riittävän kokoinen lain mukainen katettu lantala/peitteellä katettu vaihtolava joka tulee olla paikallaan 15.7.2022 mennessä, lavaa ei tullut eikä lantalaa.

Lokakuussa 2022tontille ilmestyi siirrettävä hevostalli kolmella ovelta varustettu. Hevosten pitäjä, vuokralainen, oli hakenut lupaa hevostallille, Timo Mäkelä ei lupaa antanut. Heti perään vuokralainen anoi lupaa varastolle, ja lupahan irtosi. Tästä huolimatta vuokralainen on tarvinnut varastoa hevosten pitämiseen joka on todistettu.

Rakennustarkastajan käytöksen asiassa, tekee erikoiseksi se, että Kalliomäki ja Mäkelä kävivät tarkastuskäynnillä tarkastamassa siirtotallin. Käynnin jälkeen Mäkelä ilmoitti, että

on kieltänyt hevosten pidon tallissa. Ilmoitti, että talliin ei mahdu hevosia, eikä jälkiä hevosista ollut. Kalliomäki näki samaan aikaan heinäsilppua ja kertoi hyvin hevosten mahtuvan talliin. useat henkilöt ovat nähneet hevosia tallissa, asia ilmenee vetoomuksessa.

Rakennustarkastaja Timo Mäkelän toiminta on vienyt luottamuksemme julkishallintoon.

Meidän käkisaarentie 10 naapurina on jätetty kuulematta hevostila asiassa, jossa Mäkelä toiminut virkamiesvastuulla, toimien toisin kun on meille luvannut, että hevostilaa ei tule.

Tällainen lupatoiminta ei voi olla hyväksyttävää, tontilla ei ole edellytyksiä ammattimaiselle hevostoiminnalle. Vastustamme hevostilaa naapurissamme. Toiminta on lopetettava.

Päätös 30.1.2023 vetoomukseen ja vetoomuksen 27.3.2023 lisäliitteeseen

Elinympäristölautakunnan lupajaosto on käsitellyt kokouksessaan § 30 25.4.2023 valittajan vetoomusta elinympäristölautakunnan lupajaostolle hevosenpitotoiminnan lopettamiseksi. Valmistelussa on todettu, että lupajaosto on tutkinut asiaa ja saanut rakennustarkastajalta selvityksen myöntämistään toimenpide- ja rakennusluvista kiinteistölle sekä on todettu rakennus- ja toimenpidelupien olevan lainvoimaisia. Pykälän liitteenä on vastine vetoomukselle, jossa on todettu mm. kiinteistön pinta-alan vuokra-alueineen täyttävän rakennusjärjestyksen vaatimukset, rakennustarkastajan olleen toimivaltainen viranomainen asiassa ja että rakennustarkastajan toiminnasta on saatu selvitys asiassa. Päätöksessään elinympäristölautakunnan lupajaosto on todennut, että ei ole elinympäristölautakunnan lupajaoston päätettävissä hevostoiminnan lakkauttaminen saamisensa selvitysten perusteella kiinteistöllä 108-416-2-151 eikä myöskään kiinteistöllä 108-416-2-162.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto on käsitellyt asiaa uudelleen kokouksessaan § 35 23.5.2023 ja päättänyt korjata omasta aloitteestaan tällä päätöksellä aikaisemmassa kokouksessa 25.4.2023 § 30 antamaansa vastinetta. Jossa huomioidaan myös kiinteistöjen 108-416-2-97 ja 108-416-2-187 omistajien 30.1.2023 päivätty vetoomus ja liite. 30.1.2023 päivätyn vetoomuksen ja liitteen sisältö ei poikkea asiasisällöltään merkittävästi 25.4.2023 § 30 käsitellystä vetoomuksesta, joten vastineen saajaksi lisätään kiinteistön 108-416-2-187 omistajat. Pykälän päätöstä ja annettua vastinetta ei asiasisällöltä muuteta. Elinympäristölautakunnan lupajaosto toteaa, että ei ole elinympäristölautakunnan lupajaoston päätettävissä hevostoiminnan lakkauttaminen saamisensa selvitysten perusteella kiinteistöllä 108-416-2-151 eikä myöskään kiinteistöllä 108-416-2-162.

Valitus vetoomuksen päätöksestä ja hallinto-oikeuden ratkaisu

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 24.5.2023 § 30, jota on korjattu päätöksellä 23.5.2023 § 35 on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeudelle on osoitettu seuraavat vaatimukset:

"Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös on kumottava ja hevosenpito-toiminta kiellettävä kiinteistöllä 108-416-2-151. Tilalle myönnetty rakennus- ja toimenpideluvat on peruutettava.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto käsitteli valituksenalaisen asian yhteydessä myös 6.10.2022 Hämeenkyrön kunnalle toimittaman kirjelmän puoli vuotta myöhässä.

Kiinteistölle 108-416-2-151 ilmestyi syksyllä 2021 luvatta rakennettu hevossuoja neljälle

hevoselle. Rakennustarkastaja Timo Mäkelä ilmoitti puhelimitse kunnan rakennusjärjestyksen edellyttävän, että yhdelle hevoselle on oltava tilaa 5 000 m², ja ettei tilalle tule yhtään hevosta. Laki edellyttää, että virkamiehen sanaan on voitava luottaa. Kiinteistön koko on 3 370 m². Hevossuojalle myönnettiin toimenpideluvat jälkikäteen 16.9.2021 ja 30.9.2021 tehdyillä päätöksillä. Tilalla aloitettiin harjoittamaan ammattimaista hevostilatoimintaa. Valittajia ei naapureina kuultu ennen lupien myöntämistä ja toiminnan aloittamista. Hevostila olisi edellyttänyt poikkeuslupaa rakennusjärjestyksessä hevosten pitoon esitetyistä pinta-alavaatimuksista. Puusuojakatoksen toimenpidelupapäätöstä 16.9.2021 koskeva julkipano- ilmoitus on sisältänyt virheellisiä tietoja, joten lupaa ei olisi tullut myöntää.

Kiinteistölle on myönnetty toimenpidelupa 6.10.2022 siirrettävän lämpöeristetyin varaston pystyttämiseen, mutta rakennuksessa pidetään luvan vastaisesti hevosia.

Talvitarhauksen aikana lannan keräystä ei ole järjestetty asianmukaisesti, mihin liittyen on käynnistetty hallintopakkomenettely. Ympäristötarkastajan sähköpostitse ilmoittaman näkemyksen mukaan hevostilatoiminta pitäisi lopettaa luparikkomusten takia. Uimarannan veden bakteerikanta on kohonnut hieman vuoden 2022 keväällä otetun vesinäytteen mukaan. Laidun sijaitsee 50 metrin päässä Pajulahden rannasta ja laitumen ja tarhan sulamisvedet menevät avo-ojaa pitkin järveen. Hevostenpito tulee lopettaa myös naapurussuhdelain 17 ja 18 §:ien perusteella valittajien aiheutuvien hajuhaittojen, kärpästen ja paarmojen sekä hevosten häiritsevien äänten vuoksi. Alueen kiinteistöjen arvo laskee ja uimaveden pilaantumisen riski kasvaa."

Hallinto-oikeus on 18.2.2025 päätöksessään kumonnut Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaoston päätökset 25.4.2023 § 30 ja 23.5.2023 § 35 ja palauttaa asian lupajaostolle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus on perusteluissaan kiinnittänyt huomioita, että hallintokanteluna käsitelty asian päätös on epäselvä ja puutteellisesti perusteltu. Päätöksestä ei ilmene sovellettuja oikeusohjeita. Päätösestä ei käy ilmi onko asian ratkaissut rakennusvalvontaviranomainen vai ympäristönsuojeluviranomainen.

Hämeenkyrön kunnassa voimassa oleva rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2013. Rakennusjärjestyksen määräys 44 § Hevostallit:

"Hämeenkyrössä harrastehevosten määrä on jatkuvasti lisääntynyt ja sen myötä pienet hevostallit. Myös ammattimaisesti toimivien tallien lukumäärä on jatkuvasti kasvanut. Kehitystä voidaan pitää myönteisenä osana maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämistä.

Hämeenkyrössä hevoskeskittymiä on muodostunut erityisesti Pinsiön - Metsäkulman sekä Pentinmaan alueille. Näillä alueilla syntyy maankäytön suunnittelutarvetta ratsastusreitistön kehittämiseen, harjoittelualueiden ja ratsastuskenttien osoittamiseen.

Eläinsuojan rakentaminen tai talousrakennuksen osan muuttaminen eläinsuojaksi vaatii aina vähintään toimenpideluvan. Lupaharkinnassa selvitetään aiotun toiminnan laajuuden ja laadun sovittaminen rakennuspaikalle ja mahdollisten muiden lupien tarve toiminnalle.

Uuden perustettavan hevostilan minimikoko on Hämeenkyrössä: 1 hevonen 5000 m² ja 2 hevosta 10000 m² tai useampi hevonen siten että rakennuspaikalta tulee voida osoittaa suoja-alueineen riittävät ulkotarha-alueet (0,1 ha/hevonen) ja laidunalueet (0,5 ha hevonen), jotka tulee sijoittaa riittävän etäälle kiinteistön omasta ja naapureiden talousvesikaivoista sekä asuinnoista ja niiden pihoista.

Tarkentavia ohjeita hevosenpidon ympäristöasioissa on annettu Ympäristöministeriön monisteessa

Hevostallien ympäristönsuojeluohje 121 / 4.11.2003 <http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=6313>

Tallihanketta suunnittelevan on tärkeä olla yhteydessä kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristöviranomaisiin jo hankkeen suunnitteluvaiheessa."

Asian valmistelu ja perustelut

Valitukset, vetoamus, vetoamuksen lisäliite ja lisäselvitys liittyvät lainvoimaisiin lupiin ja niihin liittyvään käsittelyyn 21-0173-T, 21-0177-T sekä 22-0136-R.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto käsittelee asiaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti rakennusvalvontaviranomaisena. Rakennusvalvontaviranomainen ottaa asiassa kantaa erityisesti rakennuskohteisiin sekä siihen, onko rakentaminen ollut rakennusjärjestyksen mukaista. Todetaan, että asiaa käsitellyt rakennustarkastaja ei ole enää kunnan paveluksessa. Asiassa on valitettu myös ympäristönsuojeluun liittyviin asioihin, jossa toimivaltainen viranomainen on ympäristönsuojeluviranomainen. Ympäristönsuojeluun liittyviä asioita ei käsitellä tässä pykälässä.

Hallintolain mukaan viranomaisen on selvitettävä käsiteltävä asia niin perusteellisesti, että siinä voidaan tehdä hyvin perusteltu ja lainmukainen päätös. Hallinto-oikeuden päätöksen perusteella asian käsittely on ollut syytä aloittaa alusta ja viranomaisen on tullut suorittaa tarvittavat selvitykset hallintolain 31 § mukaisesti ennen asian käsittelyä uudelleen.

Todetaan, että asia on tullut vireille, kohteiden luvat on myönnetty ja kohteet rakennettu maankäyttö- ja rakennuslain aikaan. Rakentamislain 194 § perusteella asiaa käsitellään maankäyttö- ja rakentamislain mukaisesti.

Asian selvittämiseksi kiinteistön 108-416-2-151 vuokralaiselle on lähetetty selvityspyyntö 27.3.2025 hallinto-oikeudesta, rakennuksien käytöstä sekä laidunalueista. Selvityspyyntöön on vastattu annetun määräajan puitteissa 20.4.2025. Rakennusvalvontaan on toimitettu vuokrasopimus kiinteistöstä 108-416-2-151 sekä sopimus peltoalueiden käyttöoikeudesta kiinteistöllä 108-416-2-162. Vuokralaisella on sopimuksien perusteella hallinnassaan asuinkiinteistön, 108-416-2-151, n. 0,34 ha lisäksi kiinteistöllä 108-416-2-162 vuokrattuna n. 3,74 ha peltoalueet, joita käytetään hevosten laidun- ja ulkoilun alueina. Hevosia pidetään rakennuksessa, jolle on myönnetty määräaikainen käyttötarkoituksen muutos liiterikatoksen käyttämisestä hevossuojana toimenpideluvalla 21-0177-T. Koska luvassa 21-0177-T määräaikaa ei ole määritetty tulkitaan luvan olevan toistaiseksi voimassa. 22-0136-R siirrettävää varastoa käytetään omistajan mukaan varustehuoneena sekä tarvittaessa hevosten hoitotilana, ei pitopaikkana. Kiinteistöllä on vuokralaisen selvityksen mukaan kaksi hevosta.

Rakennustarkastaja ja ympäristötarkastaja ovat tehneet hallintolain 39 § mukaisen tarkastuksen kiinteistölle 7.5.2025. Tarkastuksella todettiin, että siirrettävää lämmöneristettyä varastoa sekä hevossuojaa käytetään myönnettyjen lupien mukaisesti. Todettiin myös hevosilla olevan käytössä selvityksen mukaiset aidatut ulkotarha- ja laidunalueet. Tarkastuksella todettiin asioiden olevan vuokralaisen selvityksen mukaisessa tilassa.

Vetoomuksen jättänyt kiinteistön 108-416-2-97 omistajat ovat jättäneet asiaan liittyvän oikaisuvaatimuksen 28.5.2025 rakennustarkastajalle sekä toimittaneet lisäselvityksen 9.7.2025, liittyen selvityspyyntöön 20.4.2025 annettuun vastaukseen. 28.5.2025 oikaisuvaatimus ja 9.7.2025 lisäselvitys oheismateriaalina. Oikaisuvaatimuksen ja lisäselvityksen katsotaan liittyvän käsiteltävään asiaan ja ne huomioidaan asian käsittelyssä. Käsiteltävään asiaan liittyen on toimitettu rakennusvalvonnalle kysymyksiä, huomioita ja selvityksiä, joihin on vastattu, joissa ei kuitenkaan katsota tulleen uutta tietoa käsiteltävään aiheeseen.

7.5.2025 tarkastuksella ei tarkastusmitattu rakennuksen pinta-aloja. Rakennustarkastaja suoritti hallintolain 39 § mukaisen tarkastuksen 19.8.2025 rakennuksien mittojen tarkastusmittausta varten. Tarkastuksella todettiin 22-0136-R luvalla myönnetyn siirrettävän 30m² lämmöneristetyin varaston olevan kerrosalaltaan todellisuudessa 28,9m², pyörästettynä 29m². Toisen asiaan liittyvän rakennuksen, joka on myönnetty toimenpideluvalla 21-0173-T ja jonka käyttötarkoitus muutettu toimenpideluvalla 21-0177-T, kerrosalaksi mitattiin 31,8m², pyörästettynä 32m². Todetaan, että alle 30m² siirrettävä varistorakennus ei 1.1.2025 voimaan tulleen rakentamislain 42 §:n mukaan edellytä rakennusvalvonnan lupaa. Tältä osin luvan 22-0136-R lupaehdon "Rakennus on siirrettävä rakennuspaikalta 1.11.2027 mennessä tai haettava uutta lupaa" ei katsota enää lakimuutoksen jälkeen olevan pätevä.

Rakennusvalvonta on saanut tiedoksi, että valvontaeläinlääkärille on tehty kohteesta eläinsuojeluilmoitus helmikuussa 2025. Eläinsuojelutarkastus on tehty paikalle viimeksi 11.3.2025. Vs. valvontaeläinlääkäri Senni Tiihonen ilmoitti 24.3.2025 Hämeenkyrön kunnan ympäristötarkastajalle: *"tarkastuksella ei todettu eläinten hyvinvointilain vastaista toimintaa ja pitopaikka oli siisti ja asianmukainen kaikilta osin. Meidän osaltamme asia on siis päättynyt. Pihassa on siirtotalli/työkaluvarasto, jossa on hevosille tarkoitettu asianmukainen hoitotila, jota voi käyttää myös sairaskarsinana, mikäli sellaista tarvittaisiin. Hevosia ei pidetä tässä rakennuksessa, vaan hevosille on laitumella erillinen pihattorakennus. Tarkastushetkellä myös laidun ja ruokintapaikat olivat siistissä kunnossa. Aiemmat tarkastukset pitopaikkaan on tehty 11.11.2022 ja 5.4.2023 aiempien ilmoitusten vuoksi. Myöskään noilla käynneillä ei todettu eläinsuojelullisia epäkohtia."* Valvontaeläinlääkäri on oikea viranomainen arvioimaan eläinsuojelullisia asioita, rakennusvalvontaviranomainen ei ota niihin kantaa. Todetaan kuitenkin, että rakennuksiin liittyen ei ole esitetty toimenpidetarpeita valvontaeläinlääkäriin taholta.

Maankäyttö- rakentamislain 130 § mukaisesti rakennusluvan ja toimenpideluvan ratkaisee rakennusvalvontaviranomainen. Hämeenkyrön kunnan hallintosäännön, 16.12.2024, 113 § mukaisesti rakentamislain 99 § tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena toimii elinympäristölautakunnan lupajaosto. Rakennusvalvontaviranomainen on delegoinut päätöksessään 11.12.2024 § 61 rakentamislupien päättävällän rakennustarkastajalle alle 1200m² kokoisten rakennuksien osalta. Hämeenkyrön kunnan aiemmin voimassa olleissa hallintosäännöissä, 14.6.2021 sekä 9.5.2022, rakennusvalvontaviranomaisen päättävältä on delegoitu 114 § mukaisesti rakennustarkastajalle alle 1200m² kokoisissa rakennuksen rakennusluvista. Päättävältainen viranhaltija on näin ollen tehnyt asiassa ratkaisun.

21-0173-T toimenpidelupa, vajan katoksella rakentaminen, on ollut 17.9.2021 julkipanolistalla maankäyttö- ja rakentamislain 142 § mukaisesti ja lupa on tullut lainvoimaiseksi 5.10.2021. 21-0177-T toimenpidelupa, puusuojaan käyttötarkoituksen

muutos määräajaksi, on ollut 1.10.2021 julkipanolistalla maankäyttö- ja rakentamislain 142 § mukaisesti ja tullut lainvoimaiseksi 19.10.2021. 22-0136-R rakennuslupa, siirrettävän lämmöneristetyin varaston pystyttäminen, on ollut 7.10.2022 julkipanolistalla maankäyttö- ja rakentamislain 142 § mukaisesti ja lupa on tullut lainvoimaiseksi 24.10.2022. Julkipanot on ollut esillä kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä kuulutukset osiossa kunnan internetsivuilla julkipanoilmoituksen mukaisen nähtävillä oloajan. Edellä mainituista luvista ei ole tullut maankäyttö- ja rakennuslain 187 § mukaisia oikaisuvaatimuksia määräaikaan mennessä, jolloin myönnetty luvat ovat tulleet lainvoimaisiksi. Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupapäätöksistä on määräytynyt maankäyttö- ja rakennuslain 192 § mukaisesti seuraavasti: Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupapäätöksestä on: 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla; 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa; 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa; sekä 4) kunnalla.

26.4.2022 rakennustarkastajan vastauksesta käy ilmi, että vetoomuksen jättäneitä ei ole tulkittu lupaprosessissa maankäyttö- ja rakennuslain 133 § ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 65 § mukaisina rajanaapureina, eli heiltä ei ole pyydetty naapurien kuulemista. Naapurilla tarkoitetaan viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajaa tai haltijaa. Naapurin kuuleminen ei myöskään ole tarpeen, mikäli se on hankkeen vähyys tai sijainti huomioon ottaen naapurin edun kannalta ilmeisen tarpeetonta. Rakennukset sijaitsevat kiinteistöllä 108-416-2-151 ja vetoomuksen jättäneiden välissä on kiinteistö 108-416-2-162, joka toimii laidunalueena. Rakennustarkastajan tekemän tulkinnan naapurien kuulemisesta katsotaan olevan vakiintuneen käytännön mukainen rakennus- ja toimenpideluvissa.

Vetoomuksessa vedotaan siihen, että hevostilan minimikoko jää alle rakennusjärjestyksen määräyksen ja, että kiinteistön tulisi olla tilallisen omassa omistuksessa. Maankäyttö- ja rakentamislain 131 § mukaisesti hakemukseen on liitettävä tieto siitä, että hakija hallitsee rakennuspaikkaa. Lain mukaisesti rakennuspaikan hallinta riittää siihen, että lupa voidaan myöntää. Vuokrakiinteistölle myönnetty rakennus- ja toimenpideluvat ovat rakennusvalvonnoissa tavanomaista. Asiassa oleellista katsotaan olevan se, että rakennusjärjestyksen mukaiset alueet ovat tosiasiallisesti vuokralaisen hallinnassa ja käytettävissä. Tilalla todetaan annetun selvityksen ja suoritettujen tarkastusten perusteella olevan rakennusjärjestyksen mukaiset riittävät ulkotarha ja suoja-alueet hallinnassaan hevostenpitoon.

Rakennusvalvonta käsittelee toimenpideluvat ja rakennuslupan maankäyttö- ja rakennuslain 125 § ja 126 § perusteella. Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, asemakaavaa tai ranta-asemakaavaa. Rakentamista näin olleen ohjaa alueella kunnan rakennusjärjestys. Todetaan, että viranhaltija ei voi jättää haettua lupaa myöntämättä, mikäli edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa. Vetoomuksessa on tuotu ilmi, että rakennustarkastaja Mäkelä on kertonut valittajalle, että hevosia ei voi rakennusjärjestyksen mukaan tuoda 3000 m² kiinteistölle. Kun omistaja on myöhemmin esittänyt hallinnassaan olevat rakennusjärjestyksen mukaiset laidunalueet, on lupa tullut myöntää.

Vetoomuksessa esiin nostettu puuliiterin lupa on ollut julkipanosssa väärällä kiinteistötunnuksella, mutta rakennuspaikan osoite on ollut oikein, josta lupapäätöksen kohde on ollut mahdollista yksilöidä. Rakennustarkastaja on korjannut lupapäätöksen kirjoitusvirheen hallintolain 51 § mukaisesti.

Valituksessa on myös kerrottu, että arkistonhoitajalta on pyydetty asiakirjoja ja että asiakirjoja ei ole ollut arkistoituna. Todetaan, että Hämeenkyrössä on rakennusvalvonnalla ollut vuodesta 2017 alkaen käytössä Lupapiste palvelu ja luvat arkistoidaan kansallisarkiston AL/17413/07.01.01.03.01/2016 päätöksen mukaisesti sähköisesti.

Vetoomuksessa tuodaan ilmi myös, että rakennustarkastaja on kertonut, että vajan muuttaminen hevossuojaksi olisi edellyttänyt poikkeamislupaa. Mikäli rakennusjärjestyksen mukaiset pinta-alat eivät olisi täyttyneet, olisi rakennusjärjestyksen 44 §:stä tullut saada myönteinen maankäyttö- ja rakennuslain 171 § mukainen poikkeamislupa, ennen kuin rakennustarkastaja olisi voinut myöntää toimenpidelupaa käyttötarkoituksen muutokselle hevossuojaksi. Koska tässä tapauksessa rakennusjärjestyksen mukaiset pinta-alavaatimukset täyttyvä, ei rakennustarkastaja näin ollen ole voinut vaatia poikkeamislupaa rakennusjärjestyksen 44 §:stä ennen hakemusten käsittelyä. Hakemusta valmistellessa hakijalla on mahdollisuus muuttaa hakemustaan, toimittaa tarvittavia lisäselvityksiä ja tehdä muita täydennyksiä, joilla on vaikutusta hakemuksen käsittelyyn. Rakennustarkastajan velvollisuus on neuvoa ja opastaa luvan hakijaa. Rakennusvalvonnan tulee tehdä myönteinen lupapäätös, mikäli hakemus täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Tässä tapauksessa rakennustarkastaja on katsonut luvan myöntämisen edellytysten täyttyneen.

Todetaan myönnettyjen rakennus- ja toimenpidelupien saaneen lainvoiman. Rakennusvalvontaviranomaisella tai viranhaltijalla, jolle päätöksenteko on delgoitu, ei ole lain mukaista toimivaltaa peruuttaa lainvoimaisia lupia. Rakentaminen on edellä mainituin perusteluin kunnan rakennusjärjestyksen mukaista. Rakennuskohteet sijaitsevat kiinteistöllä 108-416-2-151 n. 100 metrin päässä vetoomuksen jättäneiden lähimmästä kiinteistöstä 108-416-2-97, eikä niistä arvioida aiheutuvan vetoomuksen jättäneille merkittävää haittaa. Lupa on myönnetty kiinteistölle 108-416-2-151 ja vetoomuksen jättäneeseen kiinteistöön 108-416-2-97 on välissä on n. 60 metriä leveä laidunalueen käytettävää aluetta kiinteistöllä 108-416-2-162. Ulkotarhan etäisyys kiinteistön 108-416-2-97 rajasta on n. 100 metriä ja laidunalueella hevosilla on mahdollisuus päästä n. 10m päähän naapurin rajasta. Kyseessä ei voida katsoa olevan kaavoittamattomalle maaseudun haja-asutusalueelle poikkeuksellisesta maankäytöstä. Rakennustarkastaja ei lupakäsittelyssä ole tulkinut maankäyttö- ja rakennuslain 133 § ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 65 § mukaisesti 108-416-2-97 kiinteistön olevan rakennuslupa-asiassa rajanaapuri.

Oheismateriaalina valitusasiakirjat ja muut asian päätöksentekoon liittyvät asiakirjat. Asiakirjat sisältävät henkilötietoja, joten niitä ei julkaista kunnan internet sivuilla.

Sovelletut oikeusohjeet mainittu perusteluissa.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Suoniemi, rakennustarkastaja

Elinympäristölautakunnan lupajaosto rakennusvalvontaviranomaisena toteaa vetoomuksen kohteena olevien rakennus- ja toimenpidelupien saaneen lainvoiman ja rakentamisen olevan rakennusjärjestyksen mukaista. Rakennusvalvontaviranomainen ei näe tarvetta tai mahdollisuutta ryhtyä vetoomuksen mukaisiin toimenpiteisiin, luvan myöntämisen edellytykset katsotaan olevan edelleen olemassa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, 05.11.2025, § 83

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Suoniemi, rakennustarkastaja, hannu.suoniemi@hameenkyro.fi

Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 69 on tehty valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on lähettänyt elinympäristölautakunnan lupajaostolle 29.9.2025 lausuntopyynnön valituksen johdosta. Lausuntopyynnössä on annettu lausunnon ja asiakirjojen toimittamisen määräajaksi 29.10.2025, johon on pyydetty jatkoaikaa. Hallinto-oikeus on antanut lupajaostolle lisäaikaa lausunnon antamiselle 6.11.2025 asti.

Lausunto:

Selvityksien perusteella ei ole esitetty hevostoiminnan aiheuttavan naapureille tai ympäristölle kohtuutonta häiriötä. Kyseessä katsotaan olevan maaseudulle tavanomaisesta toiminnasta ja valituksen jättäneeseen osapuoleen kohdistuvien vaikutuksien voidaan arvioida olevan vähäisiä. Lausunnossa otetaan kantaa lähinnä niihin valituksen kohtiin, joihin ei ole vielä otettu kantaa päätöksenteon yhteydessä. Tämä lausunto siis osaltaan täydentää alkuperäisen päätöksen perusteluja.

Todetaan, että alueella ei ole voimassa olevaa rakentamista ohjaavaa kaavaa. Rakennusoikeus alueella määräytyy voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Hevostoimintaan liittyvien rakennus- ja toimenpidelupien osalta vielä todetaan, että vetoomuksen jättäjää ei ole ennen päätöksentekoa kuultu naapurina, koska häntä ei ole tulkittu naapuriksi. Maankäyttö- ja rakennuslain 133§ mukaisesti naapurilla tarkoitetaan viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajaa ja haltijaa. Vetoomuksen jättäneet eivät omista viereistä kiinteistöä. Vastapäätä olevalla kiinteistöllä tarkoitetaan rakennusvalvonnan vakiintuneen käytännön mukaisesti mm. kadun toisella puolella olevaa kiinteistöä tai kapean puistokaista toisella puolella olevaa kiinteistöä. Kyseisessä tapauksessa kiinteistöjen väliin jää n. 60m leveä peltoalue, jonka ei katsota olevan luonteeltaan katu tai kapea puistokaista. Vetoomuksen jättäneiden kiinteistöltä ei ole esteetöntä näköyhteyttä hevossuojaan. Koska vetoomuksen jättäjää ei katsota rajanaapuriksi niin asiassa ei myöskään katsota olevan maankäyttö- ja rakennuslain 192 § mukaista valitusoikeutta. Kiinteistöjen välissä olevan laidunalueen ei katsota vaikuttavan asiaan, koska rakennusvalvontaviranomainen ei päättä hevosten laitumista vaan rakennuksiin liittyvistä luvista. Maataloustoimintaa ja hevostoimintaa harjoittava voi muuttaa eläinten laidunalueita ilman rakennusvalvontaviromaisen lupaa, kun rakennusjärjestyksen mukaiset riittävät pinta-alat ovat eläinten käytössä ja toiminta täyttää muut asetukset ja määräykset.

Rakennusvalvonnan tekemien selvityksien mukaan rakennuksia ei käytetä käyttötarkoituksen vastaiseen käyttöön. Tarkastushetkellä 7.5.2025 varastotila oli varastokäytössä. Omistajan mukaan varastorakennusta on käytetty satunnaisesti tilapäisenä hevosten hoitotilana. Rakennusvalvonta ei ole nähnyt varaston käyttämistä tilapäisenä hoitotilana rakennuksen käyttötarkoituksen vastaisena käyttönä, johon rakennusvalvonnan olisi tullut puuttua.

22-0136-R siirrettävä varasto on toteutettu todellisuudessa pinta-alaltaan alle 29m² kokoisena. Alle 30m² siirrettävän hevostallin ei katsota kyseisellä kaavoittamattomalla alueella edellyttävän rakentamislupaa rakentamislain 42 § mukaisesti, jolloin alueelle voisi tuoda vastaavan siirrettävän hevostallin ilman rakentamislupaa. Näin ollen tulkitaan, että alkuperäisen luvan lupaehtona oleva ”siirrettävä rakennuspaikalta 1.11.2027 mennessä tai haettava uutta lupaa” ei kuntalaisten tasapuolisen kohtelun mukaan ole rakentamislain voimaan tulon ja rakennusluvan loppukatselmuksen jälkeen pätevä lupaehto. Mahdollisen käyttötarkoituksen muutoksen hevostalliksi katsotaan myös olevan rakentamislain mukaan mahdollista ilman rakentamislupaa, koska kyseessä ei katsota olevan rakentamislain 42 § mukainen olennainen käyttötarkoituksen muutos. Varastorakennuksen on näin ollen voinut 1.1.2025 alkaen halutessaan muuttaa hevossuojaksi ilman rakentamislupaa, koska edellytykset hevostoiminnan harjoittamiseen kiinteistöllä on olemassa.

Vetoomuksen jättänyt on valituksessaan maininnut, että ei ole saanut leimattuja rakennuslupia. Todetaan, että rakennus- ja toimenpideluvat käsitellään Hämeenkyrön rakennusvalvonnassa lupapiste palvelussa, mutta varsinaiset päätökset tehdään toisessa järjestelmässä, niin kutsutussa taustajärjestelmässä, jossa luodut päätökset tulostetaan, leimataan ja arkistoidaan. Vetoomuksen jättäjille on toimitettu normaalin käytännön mukaisesti lupapistepalvelusta leimaamaton versio päätöksestä, joka on siirtynyt taustajärjestelmästä eräajon mukana sähköisesti lupapisteeseen. Valittaja on jättänyt tietopyynnön kyseisistä asiakirjoista rakennusvalvontaan sähköpostilla perjantaina 29.8.2025. Alkuperäiset leimatut päätökset on skannattu ja toimitettu sähköpostilla tietopyynnön mukaisesti 1.9.2025. Liitteenä 29.8.2025 tietopyyntö ja vastaus tietopyyntöön sekä sähköpostin liitteenä olleet leimatut päätökset ja pyydetty lupien loppukatselmuspöytäkirjat.

Vetoomuksen jättäjä ilmoittaa valituksessaan tehneensä 28.5.2025 oikaisuvaatimuksen, johon ei ole saanut vastausta. Tähän 28.5.2025 jätettyyn oikaisuvaatimukseen rakennusvalvonta on vastannut sähköpostilla 30.5.2025. Rakennusvalvonta katsoo, että oikaisuvaatimukseen liittyvät asiat on jo tuotu esille vetoomuksessa ja koska kyseinen oikaisuvaatimus liittyy tiiviisti vetoomuksen kohteena olevan hevostoiminnan lopettamiseen, on oikaisuvaatimus käsitelty lupajaoston valituksenalaisessa päätöksessä ja kyseinen oikaisuvaatimus ollut lupajaoston päätöksenteossa oheismateriaalina. Liitteenä 28.5.2025 toimitettu oikaisuvaatimus ja vastaus.

Valituksessa on mainittu, että tarkastuskertomus 19.8.2025 tarkastuskäynnistä ei ollut pöytäkirjan liitteenä. Todetaan, että 19.8.2025 tarkastuskäynnin pöytäkirja on ollut lupajaoston päätöksenteossa oheismateriaalina. 19.8.2025 tarkastuskertomus liitteenä.

Lannan keräämiseen liittyvään asiaan rakennusvalvonta ei ota kantaa kuin siltä osin, että kiinteistöllä on tarkastuksella todettu olevan katettu vaihtolava, jonne lantaa kerätään. Katetun vaihtolavan katsotaan olevan 21-0177-T luvan lupaehtoon mukainen. Muilta osin lannan keräämiseen liittyvää asiaa käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

19.8.2025 suoritetulla tarkastuksella oli tarkoitus selvittää rakennuksen todellinen pinta-ala. Rakennusvalvonta voi hyväksyä hankkeessa rakennusaikaisia muutoksia maankäyttö- ja rakennuslaki 150 e § mukaisesti. Rakennuksen toteuttaminen myönnettyä lupaa pienempänä ei voida katsoa olevan luvan merkittävää muuttamista,

jolloin rakennusaikaista muutoslupaa ei ole ollut tarvetta edellyttää ja rakennustarkastaja on voinut hyväksyä vähäisen muutoksen. Rakennuslupa oli myönnetty 30m² varastolle ja varaston toteutus oli 29m². Rakennus on tältä osin käytännössä saanut hyväksynnän jo suoritettun loppukatselmuksen yhteydessä.

Valituksessa on vedottu asioiden olevan kiinteistöllä maankäyttö- ja rakennuslain vastaista ja valittaja kummeksuu sitä, että rakennusvalvonta soveltaa loppukatselmoituun varastorakennukseen 1.1.2025 voimaan tullutta rakentamislakia. Rakennusvalvonta toteaa, että maankäyttö- ja rakennuslain aikaan vireille tulleet asiat käsitellään loppuun maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti rakentamislain 194 § perusteella. 1.1.2025 alkaen vireille tulevat asiat käsitellään rakentamislain mukaisesti. Muun muassa siirrettävän varaston loppukatselmuksen jälkeen asia on rakennusvalvonnan osalta päättynyt maankäyttö- ja rakentamislain 149 § 2 momentin mukaisesti jonka jälkeen rakennukseen liittyviä uusia asioita tulee käsitellä rakentamislain mukaisesti.

Valittaja on virheellisesti esittänyt, että rakennustarkastaja ei ole havainnut luvassa määrättyjä muutostöitä. Vaja 21-0173-T ja siirrettävän varasto 22-0136-R ovat loppukatselmoitu rakennusvalvonnan toimesta. 21-0177-T toimenpideluvalla myönnetyn vajan käyttötarkoituksen muutos hevossuojaksi on osittain loppukatselmoitu. Loppukatselmuksesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 153 § ja 153 a § pykälissä. Hevossuojaksi muutetun katoksen osittaisessa loppukatselmuksessa edellinen rakennustarkastaja oli edellyttänyt suoritettavaksi hevossuojaan toimenpiteitä, joita ei ollut toimenpideluvassa määrätty. Mikäli loppukatselmuksella vaaditaan muutoksia luvan mukaisesti rakennettuun rakennukseen, tulee rakennusaikaiselle vaatimukselle pystyä osoittamaan erityiset perusteet. Koska eläinlääkärin tarkastuskertomusten mukaan rakennukseen ei ollut tarvetta eläinten hyvin voinnin kannalta vaatia kyseisiä muutoksia niin nykyisenä rakennustarkastajana katson, että edellisellä rakennustarkastajalla ei ollut erityisiä perusteita osittaisen loppukatselmuksen mukaisten muutoksien määräämiselle loppukatselmuksen yhteydessä. Kyseiset määräykset olisivat tulleet esittää jo lupapäätöksen yhteydessä lupaehtoina. Todetaan, että rakennushankkeeseen ryhtyvä voi hakea oikaisua loppukatselmuksessa esitetyille määräyksille. Vetoomuksen jättäneellä taholla ei ole toimivaltaa loppukatselmuksiin liittyvissä asioissa tai mahdollisuutta hakea oikaisua rakennusvalvonnan suorittamaan loppukatselmukseen. Rakennusvalvonnan näkemyksen mukaan hevossuoja on todellisuudessa toteutettu myönnetyn luvan mukaisesti ja loppukatselmuksella olisi voitu rakennukselle jo käsitellä. Hevossuojan loppukatselmuksella tullessa suorittamaan tämän vetoomusasian oikeusasian käsittelyn jälkeen, mikäli oikeuden ratkaisu ei muuta asiaa.

Valituksessa on esitetty väite, että rakennusluvut ovat mahdollistaneet ympäristön pilaantumisen. Rakennusvalvontaviranomaisella ei ole tiedossa tähän asiaan liittyvää alueen ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelu käsittelee asiaa ympäristön pilaantumisen osalta, joten rakennusvalvontaviranomainen ei ota tämän laajemmin asiaan kantaa.

Valituksessa on kerrottu virheellisesti, että rakennustarkastaja toteaa hevosmäärän Hämeenkyrössä lisääntyneen. Korjauksena todetaan, että hevosmäärän lisääntyminen on mainittu Hämeenkyrön kunnan rakennusjärjestyksessä, josta on otettu suora lainaus lupajaoston valmistelutekstiin. Rakennusvalvonnalla ei ole tietoa kunnan

hevosmäärien mahdollisista muutoksista. Rakennusjärjestyksessä myös mainitaan, että tallihanketta suunnittelevan on tärkeä olla yhteydessä kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristöviranomaisiin jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.

Rakennus- ja toimenpidelupien päätökset ovat tehty maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ja päätökset ovat saaneet lainvoiman. Rakennusvalvonnan tekemien selvityksien perusteella lupien myöntämisen perusteet ovat edelleen olemassa. Päätöksien ei katsota loukkaavan yksityisen oikeutta eikä yleisen edun katsota vaativan päätösten purkamista. Selvityksessä ei tullut esiin sellaisia uusia asioita, joiden perusteella päätöksiä purkaminen tai toiminnan lopettaminen tulisi kyseeseen.

Sovellettuihin oikeusohjeisiin on viitattu lausunnossa.

Oheismateriaalina lausunnon liitteenä toimitettavat asiakirjat sekä selvitykset. Asiakirjat sisältävät henkilötietoja, joten niitä ei julkaista kunnan internet sivuilla.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa, jotta lausunto voidaan toimittaa hallinto-oikeudelle määräajassa.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Suoniemi, rakennustarkastaja

Lupajaosto toimittaa hallinto-oikeudelle valmistelutekstin mukaisen lausunnon ja liittää lausuntoon oheismateriaalit.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

§ 84

Ilmoitusasiat

1. Rakennustilasto 25.09 - 29.10.2025.
2. Lupajaoston kokous 17.12.2025 klo 16:30 (varalla).

Ehdotus

Hämeenkyrön Elinympäristölautakunnan lupajaosto saa ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhakukielto

§80, §81, §82, §83, §84

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)